

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 60 K Félévre 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre 600 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

A párbaj-mánia

hihetetlen mértékben terjed ismét. A nyolcvanas években, virágzó korában sem volt több párbaj, mint mostanában. Kaszinók diszkrét szegleteiben, kávéházi asztaloknál gyakran látni komoly vitába merült urakat négyesével, előtűnik az obligát ivpapirok és egyéb írószer. Bizonyosra veheted, szíves olvasó, hogy a halálos komolysággal tárgyaló urak nem valami hasznos alapítás tervezetét dolgozzák ki, se nem jótékony-sági vagy nemzetvédelmi akció megindítását beszélnek meg. Oh nem, ők mindezeknél sokkal, de sokkal fontosabb ügyet bogoznak. Lovagias afféret intéznek el. Arról van szó, hogy Nyegle P. Muki véletlenül rálépett Fülös Tóbiás lábára.

Istenem, mennyi energiát pocsékolnak el ennek a (bocsánat!) számárságnak az elintézésére, mennyi jobb ügyhöz méltó buzgalmat fejtenek ki, mennyi drága időt rabolnak el hasznosabb és gyümölcsözőbb tevékenységtől!

Azonban nem lehet másképp. Szerencsétlen helyzetünkben, amikor közvéleményről még csak beszélni sem lehet, mindenki megy a parlament után. Már pedig a nemzetgyűlés tónusa, mint azt minden újságolvasó láthatja, szégyenletesen lecsúszott, a legdurvább szavak csak úgy röpködnek, mázsás gorombaságokat vadálnak t. honatyáink egymás fejébe, sértő gyanúsításokkal illetik az ellenpárton ülőket és így természetesen, hogy a napnak jó részét kénytelenek becsületügyi tárgyalásokkal meg a vivoteremben tölteni.

No már pedig ha Kijáró Félix meg Du-haj Lajos képviselő urak karddal akarják bebizonyítani, hogy az ő részükön az igazság, akkor nem lehet rossz néven venni, ha Parlagi János földbirtokos ur se jár el másképp. S másnap egy kis karcollással, de nagy flastrommal jelenik meg társaságában, fogadni a gratulációkat. A bíróság? Kiszab rá 3 vagy legfeljebb 8 napot, amit kényelmes pihenő gyandánt tölt el az államfogházban.

Ugy látszik, a háborúnak velejárója nemcsak az erkölcsök, de az érintkezés külsőségeinek is eldurvulása, ami az idegességgel együtt termeli ezt a rengeteg összetűzést, lovagias ügyet és párbajt, nemcsak nálunk, ahol a vesztett háború következményei is fokozzák a bajt, hanem a győztes népeknél is.

Erre mutat az, hogy Franciaországban elérkezettnek látták az időt ennek a »kényes-ügynek az elintézésére. A francia kamara külön bizottságot küldött ki a párbajkérdés megvizsgálására.

Ez a bizottság érdekes és mindenesetre radikális kurával akarja meggyógyítani ezt a régi világból megmaradt betegséget. Azzal a javaslattal állott elő, hogy a párbajt vívókat ezután a bíróság gyilkosság, emberölés vagy testisértés miatt ítélje el, a törvény ezen bünt-cselekményekre kiszabott paragrafusai szerint, ahhoz képest, hogy a párbaj hogyan végződött.

Hisszük, hogy ez segíteni fog. Ilyen intézkedést szívesen látnánk mi nálunk is. E sorok írójának csak az a szerény kérése van, hogy addig várjon a kormány a javaslat betervezésével, amíg a négy jól fészült ur elintézi függőben levő számtalan lovagias ügyeit, melyek abból keletkeztek, hogy a múlt évben a husvéti locsolódás alkalmával egy szép barna kis lánynak szánt parfümjéből néhány csepp egy haragos urra fröccsent és az engesztelhetetlen férjü ingmellén nyolc napon belül gyógyuló sérülést okozott.

Tárgyalunk a jóvátétel csökkentéséért

Bécs, február 8. Az osztrák kormány értesülése szerint Valkó Lajos magyar államtitkár Párisban a nagykövetség tanácsával megállapodást akart létesíteni olyan értelemben, hogy a jóvátételi összegbe számíttassanak be mindazok a károk, amelyeket a román, a jugoszláv és a cseh megszállások okoztak. Valkó a jóvátételi összegbe az elszakított területeken maradt magyar állami ingatlanokat is be akarja számítani, sőt abban az irányban is tárgyalásokat folytat, hogy Jugoszláviának, Olaszországnak és Romániának ne keljen kiadni azt a 90 ezer allatot sem, amelynek kiadására

Magyarország a szerződés értelmében kötelezve volna. Valkó tárgyalásainak meghíúsítására a kisantant kormányai minden lépést megtettek. A kisantant kormányai között táviratváltás folyik, sőt Benes, aki a bányászstrájk miatt Párisba tervezett utazását egyelőre elhalasztotta, a magyar-francia tárgyalás hírére elhatározta, hogy még ezen a héten Párisba utazik. Benes a három állam képviselőiben tiltakozni fog a magyar előterjesztés elfogadása ellen és ki fogja jelenteni a nagykövetség tanácsa előtt, hogy a magyar fizetések teljesítéséhez a végsőkig ragaszkodik.

A választójog a politika előterében

A nemzetgyűlés elnöke Gaál Gaszton akciót indított annak érdekében, hogy a kormánypart és az ellenzék között közvetítsen a választójog kérdésében. A nemzetgyűlés elnöke szerint nincsenek olyan nagy ellentétek a kormánypart és az ellenzék között, hogy ezek miatt a megegyezés létre ne jöhessen. Gaál Gaszton ma nem is elnököl a Házban, hanem egész délelőtt tanácskozást folytatott Ugron Gáborral, Kassai Károlyval, Rakovszky Istvánval, Sztterényi József báróval, Korányi Frigyes báróval és az ellenzék többi vezető tagjaival, ugyszintén a kiszegákkal is. Az akció egyelőre még a kezdet stádiumában van, éppen azért egyik oldalon sem kívánnak nyilatkozatot tenni ebben az ügyben.

A választójogi bizottság tegnap elvetette a községenkénti nyílt szavazást és a tikos szavazás mellett döntött. Ezzel kiküszöbölte a legnagyobb ellentétet és az ellenzékre is bizonyos kedvezőbb hatást ért el. Az ellenzék kívánsága a titkosságon kívül már kevésbé lé-

nyeges. Legfontosabb most már a választás biztonságának megóvása. Értesülésünk szerint a kormány a választójog tető alá hozása érdekében kompromisszumos tárgyalásokat indít meg az ellenzékkel. Reméli, hogy a megegyezést sikerül keresztül vinni arra vonatkozóan, hogy az ellenzék tekintsen el az ország érdekében obstrukciós szándékától és járuljon hozzá, hogy február 16-ig megszavazhassa a Ház a választójogi javaslatot.

Budapest, febr. 8. (MTI. magánjelentés.) A választójogi kompromisszumos tárgyalások délután egynegyed 4 óra után végződtek. A tárgyalás során végleges megállapodások nem történtek, bár határozottan érezhető volt, hogy egyes lényeges pontokban az ellenzék közeledést mutatott a kormány tervei felé. A kompromisszumos tárgyalásokat holnap délelőtt 11 órakor folytatják. Előzőleg 10 órakor az ellenzék fog értekezletet tartani, amelyen írásba foglalják a választói joggal szemben felállított követeléseiket.

Tárgyalások folynak az ellenzék vezéreivel

Az Andrássy vezetése alatt álló párt ma este értekezletet tart, amelyen a választójogi javaslat felett dönt. Gaál Gaszton, a nemzetgyűlés elnöke ma délelőtt az ellenzéki politikusokkal a választójogi javaslat ügyében létesítendő kompromisszumos megegyezésről folytatott eszmecsere. A tanácskozások a kora délutáni órákban már annyira kijegesedtek, hogy 3 óra Bethlen István gróf miniszterelnök, Tomcsányi Vilmos Pál igazságügy-miniszter, Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszter Gaál Gaszton elnök szobájában magukhoz kérték az ellenzék különböző frakcióinak

politikussait, még pedig Sztterényi József báró, Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert, Ugron Gábor, Bárczy István, Kassai Károly, Sándor Pál és Haller István képviselőket. A megbeszélések a késő délutáni órákig elhúzódnak.

A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártja kora délután a parlamentben tartott intézőbizottsági ülést, amelyen a választójog ügyéről volt szó. Az a hangulat alakult ki, hogy a pártban minden áron amellett kell lenni, hogy a választójogi javaslat törvényerőre emelkedjék. E célból Haller István már részt is vett a jelzett kompromisszumos tárgyaláson.

Kisebbségi képviselő a fővárosban

Budapest, febr. 8. A választójogi bizottság mai hetedik ülését délután egynegyed 7 órakor nyitotta meg Simonyi Semadam Sándor.

Szabó József képviselőnek tegnap beterveztett alábbi indítványa került tárgyalás alá. E szerint annak biztosítására, hogy a kisebbségi szavazók azokban a kerületekben is képviselőt nyerjenek, amelyek egy képviselőt is választanak, 25 kisebbségi mandátum töltetik be. A kisebbségi mandátumok a pártokat az egy képviselőt választó kerületekben a rájuk esett összes szavazatok arányában illetik meg. A kisebbségi mandátumokra az országos pártok jelölnek. Országos pártok tekintendők azok a pártok, amelyeknek a megelőző törvényhozási ciklusban képviselőjük volt, továbbá, amelyek igazolják, hogy jelöltjeiket a választásnál legalább tízezer választó ajánlotta.

Gróf Klebelsberg Kunó belügyminiszter

ellenzi az indítványt, mert nálunk a pártok most vannak kialakulóban és erre való tekintettel nem javasolhatja a kisebbségi képviselőnek általánosságban való, hanem csak próbaképpen Budapesten való behozatalát. Az indítvány elfogadása bizonyos számú képviselőnek pártvezéri kinevezését jelentené, már pedig a magyar nép maga akarja képviselőjét megválasztani.

Rassai Károly szerint lajstromos szavazás nemcsak hogy nem tételezi fel a már kialakult pártokat, hanem egyenesen a lajstromos szavazás az, amely a pártokat kialakítja. A kisebbségi képviselői rendszert fogadja el.

Ernst Sándor az általános választójog mellett a lehetőség szerint az intelligencia számára kaput nyisson.

Haller István ragaszkodik a kisebbségi képviselőhez.

A miniszterelnök a javaslatról

Bethlen István gróf miniszterelnök így nyilatkozott: Az általános választói jog sehol sem volt szelentyűje a forradalomnak, sőt ellenkezőleg, soha Európában annyi forradalom nem volt, mint a francia forradalom óta. Ezek a forradalmak jelentkeztek oly országokban, ahol az általános választójog be van vezetve. A forradalmak egészen más okokból támadnak, még ha az országgyűlési képviselő az egész nép hangulatának kifejezője is, elégtelenségekből, gazdasági állapotokból, amelyeken az általános választói jog nem tud és soha sem tudott segíteni. Magyarország, ahol a kultúrában bizonyos pontig hátramaradottabbak vagyunk, mint a nyugati államokban, ahol a nép

a politikai kérdésekkel igazán csak a választások alkalmával foglalkozik, ebben az országban az ország sorsa sokkal inkább van hangulatoknak alávetve, mint a nyugati államokban. De nálunk a propaganda is sokkal hatékonyabb fegyver, mint máshol. 1918-ban a forradalmi hangulatot olyan osztályok és néprétegek csinálták, amelyek igazán nem képezték a magyar nemzet többségét. Azt hiszem, hogy ezt figyelembe kell venni, ilyen országban, ahol ilyen szélsőségek lehetőségei mindig fennfognak.

Félek attól, hogy a jelen viszonyok között is ezeknek a szélsőséges hangulatoknak elfeltétele, a talaja megvan.

A közalkalmazottak sorsa

Budapest, febr. 8. A nemzetgyűlés mai ülését **Gaál** Gaszton elnök 10 órakor nyitotta meg. Bemutatja a tegnapi ülésről távolmaradt képviselők névjegyzékét és kéri, kívánja-e a Ház annak felolvasását. A Ház a felolvasástól eltekint.

Napirend szerint következik a *közzolgálati tisztviselők és más alkalmazottak anyagi helyzetének javításáról* szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Erődi Harrach Béla kéri a pénzügyminisztert, léptesse életbe a tisztviselők ellátását biztosító három adótörvény egységes végrehajtásáról szóló utasítást. A tisztviselők természetbeni ellátásával különböző nehézségek merülnek fel az árú befizetések, majd a kiváltásokkor. A kormány rokonzó gondoskodásából eredő intézkedések nem hozták a tisztviselők számára annyi előnyt, könnyítést, amennyit a kormány el akart érni. Azonban nem a kormányban, hanem magában a szervezet nehézségeiben vannak a bajok. Javasolja, hogy ezt a szervezetet inkább visszafejlessék, mint tovább fejlessék.

A tisztviselők anyagi helyzetének javításánál különös tekintettel kell lenni a vezető állásban lévő tisztviselőkre, akiknek vállain nyugszik ugyiszólván az állam terhe. Az ő helyzetükön javítani állami érdek. Ugy a polgári, mint a katonai hivataloknál lehet tapasztalni, hogy a vezető állásokban lévők egymásután hagyják el a helyüket.

A négy középiskolát végzett vasuti alkalmazottak sérelmesnek tartják, hogy a szolgálkál egy csoportban szerepelnek, mert így eles-

nek azoktól a kedvezményektől, amelyek a tisztviselőknek járnak. Kéri a tisztviselőstátnak kedvezményeit (családi pótlék, rendkívüli segély) valamint az előléptetéseket. A törvényjavaslatot általánosságban elfogadja.

Láng János, a gazdasági bizottság előadója betérjeszti a következő nemzetgyűlés képviselőinek tiszteletdíja tárgyában hozott bizottsági jelentést.

Kerekes Mihály: Nem rendkívüli segélyekkel, hanem alapos fizetésrendezésekkel lehet a kérdést megoldani. Határozati javaslatot nyújt be: Utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy terjesszen be sürgős törvényjavaslatot a köztisztviselők fizetésének és statusának rendezése tárgyában.

Ha ennek a javaslatnak a letárgyalása fizikai okokból lehetséges nem volna, felhatalmazza a kormányt a nemzetgyűlést, hogy a statusát az érdekelt szervezetek meghallgatásával oldja meg a nemzetgyűlés szünete alatt.

A törvényjavaslatot nem fogadhatja el még általánosságban sem.

Mózer Ernő, a közigazgatási és pénzügyi bizottság előadója betérjeszti az együttes bizottságnak a *nem hivatalos katonai dílmányu hadirokkant tisztek, özvegyek és azok árvaínak ellátásáról* szóló törvényjavaslatot. Kéri a sürgősség kimondását. A véderő és a pénzügyi bizottság előadója betérjeszti az 1921. XXXV. t. c. kiegészítéséről és a *katonatisztek kiképzéséről* szóló törvényjavaslat tárgyában az együttes bizottság jelentését. Kéri a sürgősség kimondását.

Gerencsér István: A tisztviselő státust

feltétlenül csökkenteni kell, mert ez az egyetlen módja, hogy a megmaradottakat jobb viszonyok közé hozzuk. Ez a törvényjavaslat tényleg hoz valami segítséget, amennyiben megoldást keres a csökkentésre és nyújt valamit a tisztviselők megélhetésének biztosítására. Azonban nem lát biztonságot arra nézve, hogy a státus csökkentése tényleg igazságosan fog-e megtörténni, hogy azokon a státusokon fognak-e segíteni, amelyekben túlszűfoltás van. Olyan nyugdíjas egyénektől, akik annyi magánvagyonnal rendelkeznek, hogy az tisztesseges megélhetést biztosít nekik, a nyugdíjukat feltétlenül el kell venni, ugyanugy az elbocsátottaktól is. Addig, amíg magánvagyonnal rendelkező tisztviselők vannak, vagyontalan tisztviselőket nem szabad elbocsátani az állam szolgálatából. Magyarországon 1273 olyan nagybirtok van, amelynek ezer holdnál nagyobb a szántóföld területe. Kérdezi, vajjon ezeket a nagybirtokokat nem lehetne-e kötelezni arra, hogy két-három állami szolgálatból elbocsátott tisztviselőt alkalmazzanak ugyanolyan fizetéssel, mint volt az államnál. Hasonlóképpen van 1852 magánvállalat, ezeket is kötelezni kellene, hogy forgalmunk arányában egy-két elbocsátott tisztviselőt alkalmazzanak vállalatuknál.

A törvényjavaslatot általánosságban elfogadja.

Hegyeshalmy Lajos, kereskedelmi miniszter betérjeszti a *fenykepészeti parnak Szent István napján és vasárnap való szüneteléséről* és a tengeri hajók lajstromozásáról szóló jelentését.

Elnök napirendi indítványt tett. A legközelebbi ülés 9-én délelőtt 10 órakor lesz.

Segítség a magyar művészetnek

Szünet után **Bottlik József** alelnök 2 órakor újból megnyitja az ülést. **Andrády Kasnya Béla** interpellációjában kéri a kultuszminisztert, hajlandó-e a magyar művészetnek segítséget nyújtani, hajlandó-e a külföldre küldött képekért felelősséget vállalni, hajlandó-e az állami díjakat és segítségeket a mai viszonyokhoz mérten felelelni, továbbá kéri a kultuszminisztert, hasson oda a népjóléti miniszternél, hogy a művészek jobb helyzetbe jussanak és hogy művészpropaganda osztályt szervezzenek, amely a magyar termékeket a külföldre juttatná.

Vass József kultuszminiszter köszönetet mond az interpelláló képviselőknek, hogy szöve tette a magyar művészet válságos hely-

KÉPEK A HÓRÓL

Panaszkodnak az emberek, különösen a régi, törzsköcs debreceni polgárok, hogy Debrecen nem foglalja el az őt megillető méltó helyet a városok nemes versenyében. Pedig ez — Isten látja lelkünkét — de nem áll. Hiszen már az elemi iskolai tankönyvekben írva van, hogy Debrecen a legnagyobb kiterjedésű s legmagyarabb város, aztán meg körülbelül egy éve annak, hogy honunk egyik nagyja, ha jól tudom — Bagamér illusztris képviselője azt állította a nemzetgyűlésen, hogy Debrecen „egy valóban szép ígért,” hiszen a legliberalisabb város. Aztán a pótdadó sem kutya — ott is vezető helyen állunk.

A meteorológiai intézet, amely pedig hát komoly és mértékadó hiteles hely s minden napos hivatalos bulletinokat ad ki, mint egykor **Höfer** generális a világháborúban, hát a meteorológiai intézet jelentésében is sűrűn szerepel Debrecen s mindig a kiemelt városok között.

Nyáron Debrecen aszfaltján volt a legmelegebb, télen pedig természetesen a leghidegebb. S most a nagy havazás idején — jogos önértéztől dagad a keblem — ismét csak Debrecen vitte el a pálmát: Debrecenben volt a legnagyobb hó az országban. S ezzel a méteres hóval nem jártunk úgy, mint a jó székesfehérváriak a földrengéssel, amikor is megírták a pesti és vidéki lapok, hogy Székesfehérváron így, meg úgy rengett a föld, dőltek össze a lakásokban az ágyak, álltak meg

az órák — s a szegény jámbor székesfehérváriak erről mit sem tudtak. Soha olyan jól és nyugodtan nem aludtak, mint amikor állítólag rengett alattuk a föld. A szegény polgármester meg akkor ijedt meg, mikor ötpeccéses hivatalos levelet kapott a geológiai intézettől, benne a szigorú parancs, hogy tegyen részletes jelentést a földrengés minden mozzanatáról. Honnan vegyen ő most földrengést? Hiába, sok galibát csinálnak azok a fránya újságírók!

Hát ismétlem, Debrecenben tényleg láthatjuk és érezhetjük a havat, ha akarjuk, ha nem. Ugy áll az ott, ahogy kirázták a menyeyi dunyhából.

A háziurak nem igen takarítják a havat. Ők a rossz lakókkal perelnek, veszekednek, az utcáprók pedig csak valóban szerény fizetésük arányában érlelhetik meg magukat. A nagy hó egészen kivételtette Debrecenre a maga sáros, poros mivoltából. Sok józú eset történik mostanság, ezek közül jegyzek fel egyet-mást.

Az utcát méteres hó borítja s csak egy kicsiny, egy embernek is keskeny taposott ösvényen járkálnak az emberek.

Irgalmatlanul felcicomázott hölgy jön, arca kikenve, szeméjára kifestve, lábán feszül a selyemharisnya. Mögötte lohol a gavallérja s keservesen ugyan, de tapossa a friss havat. A hölgy lassu, éneklő hangon, a természet szépségétől meghatva suttozja:

— Ah, mily ideális idő!

A következő pillanatban — jó Uram ne hagyj el — éles sikoltás s a hölgy megcsuszlik a síkos havon s elterül egész hosszában. A gavallérja nézi, nézi, majd esendesen odaszól a gyülekező kíváncsi nézőnek . . .

— Ah — tényleg mily ideális idő!

■ Ez is a nagy havazásokról történt, amikor még járt a villamos is. Estére járt már az idő, mikor egy fiatal, csinos bakislány baktat a mamájával a villamos sínek között.

Azért ottan, mert körös-körül mindenütt térdig ér a hó. A leány olyan, mintha skatulyából húzták volna ki. Hőféhér cipő, harisnya, estélyi ruha rajta, a mama meg ünnepélyes feketében. Biztosan valamelyik bálba készültek, s ezen nem is lehet csodálkozni, hiszen farsang van.

Azonban most jön a tragédia . . . Közeledik a villamos. Már csak pár lépésre van a kislánytól. A kocsivezető csenget, csilingel, kiabál . . . Sehol semmi átjáró, mindenütt hó, hó és hó.

A mama sikolt egyet, de a drága fekete selyem ruha ellenére beugrik a sín melletti hőtömegbe. De nem úgy a kislány. Inkább az ölete vesszen el, mint a fehér cipő, meg a ruha . . .

. . . A villamos pedig már szinte elűti a lányt. A mama kétségbeesetten sikolt, a lányka is elsápad, remeg, de nem tágit, csak megy előre . . .

A következő percben hangos káromkodás,

zetét. Előadja azt a nézetét, hogy a magyar művészi gondolat megnyilvánulása és a külföldnek való bemutatása a legjobb eszközök nemzeti törekvéseink kifejezésére. Egyetlen fegyverünk, ami van, a kultúra. A velencei házat az olasz kormány előzékenysége folytán sikerült rendbehozni.

A művészeti segélyek és művészeti alapok emelésére a kormány minden telhetőt megtesz a költségvetés keretein belül. A külföldi propaganda kérdését megfontolás tárgyává fogja tenni. A kincstár már eddig is nagy összegeket bocsátott művészi célokra. Elsősorban maga az állam segít, de apellálnia kell a mecénásokhoz, hogy a művészetet és a művészeket a legnagyobb szeretettel karolják fel. A miniszter válaszáat a Ház és az interpelláló képviselők tudomásul veszik.

Cseh propaganda a Felvidéken

Szűcs Károly interpellációjában felhívja a külügyminiszter figyelmét, hogy a Felvidéken cseh propaganda iratokat terjesztenek, amelyekben hamis adatokkal olyan irányban akarják befolyásolni a határmegállapító bizottságot, hogy a cseh határok kijebb tolassanak. Kérde a külügyminisztert, hogy van-e tudomása a cseh propagandáról, valamint történt-e intézkedés arra nézve, hogy a cseh által felhozott hamis adatok megcáfoltassanak, valamint a cseh- lengyel szerződéssel szemben megtette-e a szükséges diplomáciai lépéseket a magyar érdekek megvédésére. Az interpellációt kiadják a külügyminiszternek.

Március 15. nemzeti ünnep

Ezután Benkő Gábor terjeszti elő interpellációját és kérde a miniszterelnököt, hajlandó-e rendeletileg intézkedni, hogy a március 15-ik hivatalos ünnepé tétessék. Ezzel szemben április 11-ike az ünnepek sorából töröltessék. Ebbéli indítványát 1921-ben már benyújtotta a Háznak, amely felett Rakovszky annak idején át akart siklani és ez is csak Hegyesfalvy Lajos kereskedelemügyi miniszternek tudható be, hogy március 15-én a Ház ülést nem tartott. Kérde, hajlandó-e a törvényjavaslatot a tárgyan a nemzetgyűlés elé beterjeszteni ha pedig ezt az idő rövidsége nem engedi, rendeletileg intézkedjék, hogy már az idén hivatalosan ünnepeljék március idusát. Az interpellációt kiadják a miniszterelnöknek.

Diáknyomor

Kiss Menyhért a diáknyomor enyhítésére intéz interpellációt a kultuszminiszterhez, hogy hajlandó-e a rendelkezésére álló különböző alapokból, a székely egyetemi hallgatók fel-

kiabálás. A villamos utasai kiabálnak, mert megállott ugyan a villamos az utolsó pillauatban, — a kislánytól félméternyire — de az utasok mind egymás nyakába borultak. A szerencsésen megmenekedett kislány a mamájával együtt felszáll a villamosba. Az utasok érdeklődve nézik őket. S miközben a mama a havas ruháját puoolja, takarítja, a kislány, a bakfis lány, aki csak az imént szabadult meg a halltól s mintha mi sem történt volna, elkezd halkan dudolgatni: „A legszebb tánc a schimmy, a schimmy...”

Ez meg velem történt meg. Korkép. A Bika körül szép, hosszú sorban álltak a szánkok, csilingelt a lovak nyakán a csengő. Iszonyu cudar idő volt, a hó szakadt, a szél süvített, hopp, tüsse kö, itt a villamos szabadjegy a zsebemben, de a villamos, az természetesen nem jár, gyerünk szánkán haza. Kiválasztottam egy szánkót, jámbor kinézésű volt a ló is, a kocsis is, hát usgyé gyerünk előre. Nem mentünk többet tíz percnél, mikor célul voltunk. Gavallér akartam lenni, hát 100 koronát nyomtam a kocsis markába. Éktelen káromkodás volt a válasz. Ugy látszik, keveselte.

— A konflis vagy az automobil olcsóbban kihoz, próbáltam ellentmondani a haragos kocsisnak.

— Az automobil meg konflis, ez pedig szánkó — volt a bölcös válasz. Ebben neki volt igaza. Még 100 koronát fizettem.

Tamásy László.

segélyezésére, különösen a ruha és a fehérnemű tekintetében, bizonyos összegeket rendelkezésükre bocsátani. Az interpellációt kiadják a kultuszminiszternek.

Adógabona

Kerekes Mihály az adógabona behajtása körüli vétségekről beszél interpellációjában és kérde a földművelésügyi minisztert, hogy van-e tudomása arról, hogy az elszámolásra kötelezett közép és nagybirtokosok közül, sokan semmit sem szolgáltatnak be és hogy a beszedeltetett mennyiség nagyrésze elengedett.

Felemelik a hadigondozottak ellátását

Mózer Ernő előadó ma terjesztette be a hadirokkantak ellátásáról szóló törvényjavaslat bizottsági jelentését a nemzetgyűlésen. Mózer Ernő a következőket mondotta a javaslatról:

A bizottsági tárgyalás során a hadirokkantak érdekeit figyelembe vesszük és több méltányos módosítást eszközöltünk a javaslaton. Így elsősorban rendkívül fontos az az intézkedés, hogy az ellátási díjakat általánosságban felemeltük. A 75 százalékos keresetképtelenséggel bíró rokkantaknál 3600-tól 4200 koronára, 100 százalékos keresetképtelenségi rokkantaknál pedig 3600-ról 4800 koronára.

A miniszter felhatalmazást kapott azonkívül, hogy a 100 százalékos terjedő drágasági pótlék engedélyeztessék a hadirokkantaknak. A hadiözvegyek járadékát 1800-ról 2400 koronára, illetve 2700-ról 3600 koronára és 3600-ról 4800 koronára emeltük fel. A hadiözve-

— Sokan a fizetési kötelezettség alól is mentesítettek. Hajlandó-e odahatni, hogy ezek a jövőben ne mentessenek fel és hajlandó-e az elszámolásra kötelezettek gabonakontingenséről szóló kimutatást a Ház elé terjeszteni. Az interpellációt kiadják a földművelésügyi miniszternek.

Körödi-Katona János, a bajai gazdasági felügyelő feltűnő magatartása miatt, Szabóky Jenő a Duna völgyi vadvizek lecsapolása ügyében, Ruppert Rezső a somlyói hegy kibányászása ügyében intéz interpellációt a földművelésügyi miniszterhez.

Ülés vége 6 órakor.

Megakadt a forgalom a hófuvás miatt

Öreg emberek mondják, hogy ilyen rettenetes hófuvás, hatalmas havazás, ilyen itéletidő, mint amilyen pár nap óta Debrecenben és a környékén van, 1880. óta nem volt. Akkor történt meg az a szerencsétlenség is, amit az öregek sokszor emlegetnek pipaszó mellett ma is, hogy egy hattagu debreceni család Sámsonba akart menni disznótorra, de utközben mindnyájukat eltemette a hó. Akkortájt történt az is, hogy a farkasok bemerészkedtek a város kellős közepébe is s egyet a Csapókerten, egyet a Hatvan-utcán vertek agyon.

A mostani havazás méreteiben még az 1880-ik it is felülmúlja. Vasárnap estétől kezdve megszakítás nélkül szerdán reggelig esett a hó s elementáris erővel pusztított a hófuvás is. Szerdán a havazás megállt s helyette egy sokkal kellemetlenebb s veszedelmesebb elem dühög: a szélvihar, amely felkapja a még alig leesett havat és a hótömeg eltakarítására irányuló minden munkát lehetetlenné tesz. Méteres hó borítja az utcákat, vidéken több helyen két méteres hótömeg rakodott le. A házak tetejéről hatalmas hótömegeket sodor le a szél s hull a hó a gyanutlan járókelők nyakába.

A hatalmas havazás és hófuvás bénítólag hatott Debrecen egész életére. Az utcák néptelenek, csak az megy ki, akinek mulhatatlanul szükséges. A bérkocsi-állomásokon alig áll egy-két szán, azok is hihetetlen bért kérnek egy-egy utért. A legtöbb esetben azonban megtagadják a fuvar, különösen ha a külső utcába kellene hajtaniok.

A Csapó- és Rákóczi-utcán levő piacot nem lehetett megtartani. A piactéren hatalmas hódombok emelkednek, másrészt a vidéki termelők, falusi kofák, a vonatközlekedés szünetelése miatt nem is tudnak bejönni a városba. Tejet csak igen nehezen lehetett kapni Debrecenben tegnap.

A villamos forgalom tegnap teljesen szünetelt, méteres hó borítja a sínpárokot is.

A vasuti forgalom menetéről érdeklődünk Garda Dezső üzletvezetőnél, aki a következő felvilágosításokat volt szives adni:

— Harminchat éve szolgálom a vasutat, de ilyen itéletidőre nem emlékszem. A vasuti forgalom szinte teljesen szünetel. A rettenetes nagy havazás és hófuvás megbénította a vasuti forgalmat és addig, amíg a szél el nem áll, nem is lehet megkezdeni a hó eltakarítását. Első dolog kiszabadítani a megrekedt vonatokat. Tizenegy helyen rekedtek meg a vo-

gyeknél a gyermekneveltetési járulékot 15 százalékról 20 százalékra emeljük fel és a gyermekek évi nevelési járuléka 600 koronánál kevesebb nem lehet. A hadiárvánknál is felemelték az illetményeket 960 koronára, az első és második osztályban és 1800 koronára a harmadik osztályban.

Ezek a méltányos intézkedések minden bizonytalannal megnyugvást fognak kelteni a hadirokkantak között. A magyar állam pénzügyi helyzete mellett, ezek az emelések is nagy megterhelést jelentenek, mégis a rokkantak érdekében elmentünk a teljesítő képesség legvégső határáig. A törvényjavaslatban egyébként még az az igen fontos intézkedés is megtehető, hogy a hadirokkantak, özvegyek és árvák juttatott illetmények, mindenféle adó- és illetékmentességben mindig részesüljenek.

notok, sok helyen nyílt pályán. Így például Bőszörményben, az 1712. számú személyvonat, Ujfehértón, több tehervonat, Nyíregyháza és Görög szállás között, Demecserben, Vasárosnaményben, Métézsalkán. Nyíradonyból el sem tudott indulni, Konyáron is vesztgel egy vonat, ugyszintén Kondoroson, ahová már a harmadik segélyvonatot küldjük 60 katonával. A többi helyre is elküldtük már a segélymozdonyt, hőekét, stb.

— A fővonalon a budapesti vonat Kisujszálláson vesztgel. Debrecen—Nyíregyháza között nincs közlekedés, a vicinális vonatok mindenütt megállottak. Baleset eddig sehol sem történt. Amelyik vonat be is jön, hihetetlen késéssel érkezik.

— Minden intézkedést megtettem a forgalom biztosítására, munkásokat küldtünk ki, azonkívül katonai segítséget is kértünk. A roppant hótömeg eltakarítására vonatkozólag tett intézkedésekről az előjáróság vezetője, Rostás István szolgált felvilágosításokkal:

— Most voltam — mondotta — a polgármesternél, aki már megtette az intézkedéseket. Az utcaseprőkön kívül már ma is 30, holnap pedig 100 munkás fog dolgozni a hótömeg eltakarításán. Először az utca átjárókat tisztítják meg. Holnap már négy hőkével tisztítjuk az utcákat. A hótömeg eltakarítását a Köztisztasági vállalat végzi, de ha majd a szélvihar megáll s a hó leülepszik, ha szükség lesz, közmunkaerőt is igénybe veszünk.

Legfontosabb a Rákóczi- és Csapó-utcai piac megtisztítása, mert a nagy hódombok miatt ma sem lehetett a piacot megtartani. Holnapra azonban már megtisztítjuk ezeket a piacokat. A Dégenfeld-téri piac megtisztítására később fog sor kerülni.

Farkasok a város környékén

Tegnap számunkban már beszámoltunk arról, hogy Hajduhadházon egy egész farkascsoroda a vasuti állomásig merészkedett. Tegnap a városi előjáróságra jöttek olyan halápi gazdemberek, akik jelentették, hogy a Halápon, a Vekerén farkasok tüntek fel és veszélyeztetik a tanyai nép életét. A Halápon négy, a Vekerén öt farkast számítottak meg. Az emberek nem mertek a farkasokkal szembe szállani, hanem bezárkóztak előlük a házba. Emberben, állatban, eddig nem tettek kárt.

A vadásztársaság — mint értesülünk — nagy körvadászatot fog rendezni a farkasokra.

Szervezkedik a jugoszláviai magyarság

Szabadkáról írják, hogy a délszláv közvélemény a magyarságnak gyors politikai megmozdulását idegenkedéssel fogadja. A lapok nagyrészt elítélő hangon írnak és a jugoszláv politikai pártok vezető tagjai is idegenkedéssel nézik a magyarság törekvéseit.

A szabadkai főispán így nyilatkozott: Nem osztom azok felfogását, akik azt vallják, hogy már a megalakulás ténye is államellenes. Vannak azonban külsőségek, amelyeket nem lehet elhanyagolni. Január 26-án telt le az opciós idő és január 28-án, tehát két nappal később már megalakult a magyarság szervezete, a kisebbségi jogok kiküzdésének és a kulturális jogok kielégítésének jelszavával. Ez a sürgős megalakulás kifelé alkalmas annak a látszatnak felkeltésére, hogy a magyarság Jugoszláviában olyan elnyomott volt, hogy mostani szervezkedésére az első alkalmat felhasználni kényszerült.

Nyugtalanító annak a névsornak figyelmes átolvasása is, amely a szervezőbizottság tagjait foglalja magában. Ezek közül többen politikai multjuknál fogva oda vannak néve a magyarországi politikához és nem várhatunk tőlük olyan politikát, amely független tudna lenni a magyar kormányzattól.

Ebben a névsorban szerepelnek szerbek és bunyevácok is. Sérelemes, amikor a határ-megállapító bizottság a legközelebbi időben idejön, egy ilyen névsor, amelyet rendkívül önkényesen állítottak össze, amely felhasználható lenne olyan célra, hogy olyanoknak is Magyarországhoz való tartozását dokumentálják, akik nemcsak szlávok, de a szlávokhoz számítják is magukat. A megalakulást tehát államellenesnek nem lehet tekinteni, de a megalakulás körülményei államellenes célra használhatók fel.

Magyar-román határ

Budapest, február 8. Az antant román-magyar határmegállapító bizottsága február 6-án megkezdte működését. A bizottság tagjai megérkeztek Makóra és ott meg is kezdték munkájukat. Programjuk, hogy közvetlenül Földeák környékéről indulnak ki és február 16-ig a Gyuláig terjedő vonalon befejezik a határmegállapításokat.

A „győzők” félnek

Budapest, febr. 8. Abban a terjedelmes jegyzékben, amelyet a francia kormány Londonba küldött, bevezetésképpen kifejti, hogy elfogadja ugyan a meghívást a genuai konferenciára, de feltételül köti ki, hogy a meghívott államok kötelezzék magukat azoknak a feltételeknek megtartására, amelyet a legfelsőbb tanács Cannesban elhatározott. A legfőbb feltétel, hogy egy állam se avatkozhat bele a másik állam belső ügyeibe. Azonban Franciaország már eleve leszögezi azt az álláspontját, hogy ez a tilalom nem lehet akadály annak, hogy beavatkozzék, ha akár Magyarországon, akár a Németbirodalomban kísérlet tenéne a monarchia visszaállítására.

London, febr. 8. Clynes munkásvezér az alsóház ülésén megkérdezte ma a kormányt, hogy mi a magatartása a francia politikával szemben. Lloyd George azonnal válaszolt és többek között a következőket mondotta:

— Ami Németországot illeti, igazi veszedelem Európára nézve ebben a pillanatban, de a legközelebbi 20 esztendőben sincsen. De meg lesz talán a veszedelem a következő nemzedékre nézve, hogy ha a német ifjúságot a revans szellemében nevelik. (Egy hang a munkások részéről: És a francia ifjúságot nem különben!) Ha a német ifjúságot hozzászoktatják ahhoz a gondolathoz, hogy a császári Németország régi fényét és befolyását szerzedelmet látjuk, amely a jövőndő Európát érheti. Van egy másik ok a garanciaszerződés megkötésére. Versaillesben kötelezettséget vállaltunk, hogy ellenállást tanusítunk Franciaországnak a Rajnáig érő expanziós politikája ellen, ami a Rajna balpartjának annektálására irányulna.

Készülnek a városi részleges tisztújításra

Csóka, Vargha és Magoss nyilatkozata

Ismeretes, hogy a város egyik közelmúlt közgyűlése felkérte Miskolczy Lajos főispánt, hogy az illetékes kormányköröknél hasson oda, miszerint a városnál a tisztújítás mielőbb keresztülvitessék, hogy a városnál ezáltal az ügyrendkezelés minél tökéletesebb mederbe terelődjék. A főispán előterjesztésére aztán a minisztertanács elé került ez az ügy, mely legutóbb helyet adott a közbenjárásnak és a szükséges felhatalmazást megadta arra nézve, hogy a városnál a részleges tisztújítás megajtsák s a polgármesteri állás kivételével az üresedésben levő tanácsnoki állások betöltésének. A belügyminiszter erről, mint azt a „Hajdúföld” tegnapi számában jeleztük, a főispánt táviratilag értesítette. A hirt a város-házán csak a tegnapi újságból olvasták és az egyszerűben nem kevés élénkséget idézett elő a csak ritkán hangos városházán.

A délelőtt folyamán az ügyosztályokban mindenfelé ezt a hírt tárgyalták, lázasan, idegesen és a hivatalszobákban különbözőképpen fogadták. Nagyon sok városi tisztviselőt egészen közlelő érint ez a hír, mely a részleges tisztújításról számol be. Ugyanis a két üresedésben levő tanácsnoki állás betöltésével egyidejűleg körülbelül 97 városi állás fog véglegesen betölteni. Érthető tehát az izgalom.

A „Hajdúföld” munkatársa a hírrel kapcsolatosan tegnap délelőtt megkeresett egy pár vezető tanácsi tagot, hogy megkérdezze a részleges tisztújítás felől. A körinterjút alább adjuk:

Legelőször Csóka Sámuel h. polgármestert kerestem fel, aki szívesen fogadott és a részleges tisztújításról a következőket nyilatkozott:

— Bizony régen kellett volna már elrendelni, a tisztújítás után három-négy hónapra újra csak tisztújítás előtt állunk. Nevezetesen a mi megbízatásunk már lejárt és ha elkészül az új választói törvényjavaslat, úgy gondolom, nemsokára meglesz a teljes tisztújítás. Most egyelőre a részleges tisztújítás folytán 2 tanácsnoki és mintegy 97 más nyugdíjra jogosító állás kerül betöltésre. Hangsúlyozom, ez a részleges tisztújítás mindössze néhány hónapra szól, mert az új választótörvény elkészülte után az általános tisztújítás föltétlenül el lesz rendelve.

Magoss György dr. tiszti főügyészt kerestem meg ezután. A főügyész a részleges tisztújításról a következőket mondotta:

— A közgyűlés a főispánt felkérte, hogy hasson oda, miszerint a tisztújítás már mielőbb megejtessék, mivel a tanács és a polgármester megbízása amúgy is lejárt. A lapokból aztán olvastam, hogy a minisztertanács megadta a felhatalmazást a részleges tisztújításra. Ez nem jelent semmit. Nem, irányváltozást sem jelent. Mindössze annyit, hogy valamilyen rendezettebbek lesznek a viszonyok. Külömben én úgy gondoltam és ezt a főispán urnak meg is mondtam, hogy a részleges tisztújítás elrendelése elhibázott taktika, mert elsősorban a polgármesteri állás betöltéséről kellett volna gondoskodni. A polgármester azután maga választotta volna ki munkatársait. Ezt én így meg is mondtam a főispán ur ömeltóságának! A tanácsnoki állások minden esetre belső emberekkel lesznek betöltve, de azért a tanácsnoki állásokra is kiírja a pályázatot a főispán. A részleges tisztújítás a márciusi közgyűlésen lesz. Hogy kiket választanak meg, arról még lehetetlen beszélni, de korai is. A teljes tisztújítás az új választási törvény elkészülte után, talán az ősszel lesz megejtve.

Mit szól főügyész ur — kérdeztem — a közigazgatás államosításáról szóló hírekhez?

— Legfeljebb az adókezelés és gyámügyek államosításáról lehet szó — mondotta a főügyész, bár államosítanak is ezeket. De az összkormányzatban nem hiszem, hogy egy kormány is bele nyulna. Tudják azt jól oda fenn, mit jelentene ez.

Vargha Menér dr. tb. főjegyző a hírre

vonatkozálag munkatársunk előtt a következőkben nyilatkozott:

— Nagyon örvendetesnek és helyesnek találom, hogy ezek a régóta üresedésben levő állások a részleges tisztújítás során végre betöltenek. Üdvös lesz ez a tisztújítás legelső sorban az ügymenetek helyes vitelére és az egyes tisztviselők előhaladása szempontjából. Üdvös volna, hogy ha ez a tisztújítás mielőbb megejtetnék, mert ugye a tisztviselők nagy izgalomban lehetnek és ez az izgalom munkájuk végzésére kihatással lehet, nem tudnak olyan munkát kifejtteni, mint amilyenre szükség volna. A tisztújító közgyűlés tartama még bizonytalan, de remény van rá, hogy a részleges tisztújítást egy nap alatt megejtik. Mi a véleménye főjegyző urnak arról, — kérdeztem — hogy a polgármesteri állást a mostani tisztújításon nem töltik be?

— A minisztertanács az én véleményem szerint azért nem járult hozzá a teljes tisztújításhoz, mert erre most az idő nem alkalmas. És a kormány nem akart egy polgármester választással esetleges nézeteltérésekre okot szolgáltatni és a kedélyeket megzavarni. Ezzel vége is lett az intervjunak.

Az egyes állásokra már több jelölt neve forgalomba került s a bizottsági tagok közt teljes erővel megindult a korteskedés.

Bernolák a lakbérémelésről

Budapest, február 8. A lakbérémelésre vonatkozóan Bernolák Nándor népjóléti miniszter a következőket mondta a Nép munkatársának:

— A Bethlen István gróf miniszterelnök által összehívandó minisztertanácsban azt fogom javasolni, hogy a lakások bérét az 1917. évi november 1-én érvénybe lépett lakbér háromszorosában állapítsák meg, ennél nagyobb mérvű emelésbe semmi szín alatt nem megyek bele. Ezt az emelést azonban elkerülhetetlenül szükségesnek tartom. Minden valószínűség szerint az új magasabb bérösszeg már a májusi lakbérnegyedben esedékes lesz, mivel a rendelet május 1-i érvénnyel fog hatályba lépni.

— Ami a 4-5 szobás lakások bérét illeti, azoknak bére is a kisebbel egyöntetűen állapítatik meg, az 1917. évi novemberi bérösszeg háromszorosában. Azonban a lakások feletti rendelkezés tekintetében a nagyobb lakásoknál bizonyos fokú rendelkezési szabadságot akarunk biztosítani a háztulajdonosoknak.

Magyar-osztrák tárgyalás

Budapest, február 8. A magyar-osztrák kereskedelmi szerződés aláírására tudvalegyen Budapestre fog jönni Schober osztrák kancellár. A bécsi lapok szerint azonban Schober budapesti utazása ismét halasztást szenved. Ezalatt alkalmasint a szakminiszteriumok a magyar-osztrák áruforgalmi egyezményről tárgyalnak és várják az osztrákok javaslatát. Január végére kellett volna az osztrákoknak az áruforgalmi egyezmény ügyében megkezdeni a tárgyalásokat, de arra kérték a magyar kormányt, hogy az osztrák kormányválság miatt adjon újabb haladékot.

Ennek a halogatásnak beavatott helyen azt az indoklását adják, hogy az osztrákok Cseh-Szlovákiával tárgyalnak. Kivitelről tárgyalnak a csehekkel, míg a jugoszlávokkal mezőgazdasági termények behozataláról tárgyalnak, úgy, hogy nem sürgős nekik a Magyarországgal megkötendő áruforgalmi egyezmény. A magyar kormánykörökben az új áruforgalmi egyezményt sokkal szűkebbre szabják, mint a régít, mert hiszen a magyar-osztrák kereskedelmi szerződésben a kontingens szerződés számos megoldását vették át, úgy, hogy azt felesleges lenne megismételni az áruforgalmi szerződésben. Mértékadó helyen teljes bizonytalanságban vannak afelel, hogy az osztrákok mikor akarják letárgyalni az áruforgalmi egyezményt.

NAPI HIREK

— **Ibrányi Alice Debrecenben.** A Vörös Kereszt Egyesület szombat esti fényes báljára városunkba érkezik Ibrányi Alice, a Vörös Kereszt Egyesület országos fővédnökje. Általában a bál rendezése körül lázasan buzgódik maga a választmány, de meg az a 300 tagból álló rendezőbizottság is. A bizottság tagjai garantálják a fényes sikert.

— **Pedlow kapitány és az ifjúsági Vörös Kereszt egyesületek.** Vasárnap délelőtt folyamán Pedlow kapitány megfogja tekinteni az ifjúsági Vörös Kereszt egyesületeket is. Ez alkalommal Pedlow kapitány kívánságára a ref. főgimnázium és a ref. leánygimnázium ifjúsági Vörös Kereszt egyesületének tagjai kisebb gyermekek számára szeretetadományokat fognak szétosztani.

— **Református napilap.** Budapesten rövidesen meg fog indulni az első kálvinista napilap. Az eddig hetenként megjelenő *Óráló* fog átalakulni napilappá. A lap alapítási költségeit 100 koronás részvényjegyzéssel akarják megteremteni. A megalakuló református napilap a magyar kálvinizmusnak erős harcosa lesz.

— **A Huszár-akcióból segélyt kap minden középiskolának egy növendéke.** A kultuszminisztérium 5-ik ügyosztálya az idő rövidsége miatt ezúton hívja fel a középiskolai igazgatókat, hogy a Huszár-akcióval kapcsolatban minden intézetnek a tanári testület által ajánlott egy jónagviselőt, jeles előmeneteli szegény sorsu tanulója segélyben részesül. Az intézet igazgatói sürgősen intézkedjenek, hogy a nevezett tanulóról való felterjesztés haladéktalanul a Huszár-akció tudomására jusson.

— **A debreceni juhartók újabb vidéki előadásai.** Az a nagy érdeklődés, amelyet a gazdák a debreceni juhartók legutóbbi előadásain tanúsítottak, élénken illusztrálja ennek az önzetlenségnek a feltétlen szükségét, amelyben a legkisebb vidéki gazda is a legnagyobb megértéssel viseltetik s amely munka elé épen csak a gazdák védelmére alakult fővárosi szervezet igyekszik akadályokat gördíteni. Az a lelkes fogadtatás, amelyet február 4-én Püspökladányban Tisza Imre, a vendéglátó szíves házigazda, Károlyi főbíró, Nagy főjegyző, Papler Pál és Ferenc és dr. Rényi földbirtokosok vezetésével mintegy 70 ladányi gazda rendezett a juhartók küldöttségének és az az odaadó figyelem, amellyel Nagy főjegyző, Surgoth főfelügyelő, Tránsy elnök, Gass Gyula akad. tanár, Papp Sándor gazd. főtitkár beszédeit és különösen a szakelőadó Bölönyi Dénes akad. tanár értékes ismertetését hallgatták, ösztönzésül szolgál az egyesületnek áldásos munkája továbbfolytatására. A ladányiak nevében különben P. Págy Antal és Baranyai Zsigmond gazdák mondtak köszönetet a vendégeknek fáradozásaiért. Ladányból Földesre mentek át, ahol több mint 130 főnyi gazdatömeg jelent meg Kiss József vezető gazdával az élén. Az előadást itt dr. Papp főszolgabíró és Domokos Géza közs. főjegyző is végig hallgatták és nagy társaság vett részt a Kiss József úri vendégszerető házában fehér asztal mellett folytatott további eszmecserén is. A legközelebbi előadás helyét és idejét közölni fogjuk.

— **Adomány a Salétrom-laktanyabeli nyomorgó családnak.** A nagy nyomorban élő Berky Lajosné és éhező családja részére tegnap a következő adományok érkeztek: N. N. 50, N. N. 40 K, özv. Szilassy Karolynétól 100 K, dr. Medveczky Karolynétól liszt és pöre. További adományokat is köszönettel veszünk és hirlapilag nyugtazzuk.

— **A Szt. Erzsébet egyesület első kulturdélutánján felülfizettek:** dr. Lindenberger János 100, Lindenberger Antal 100, Mellau Márton 40, Mullner Lajosné 30, Pálffy Béla 25, May Andorné 25, dr. Jóna Ödönne 10, N. N. 25 korona, mely összegeket az egyesület ezután köszönettel nyugtázza.

— **Ruppert cipője és a kisgazdák becsülete.** Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés tegnapi ülésén Ruppert Rezső azt kiáltotta a kisgazdák felé, hogy: „több becsületes van a cipőmben, mint nektek a csizmában.” Henczer István és Forgács Miklós ezt a kijelentést magukra nézve sértőnek találták és megbízták Hadházy Zsigmond és Hajpál István nemzetgyűlési képviselőket, hogy kérjenek magyarázatot Rupperttől. Mivel Ruppert ma nem jött fel, a megbízottak ma délután fogják felkeresni.

NAPIREND

Csütörtök 1922 február 9

Prot.: Abigail, Kath.: Al. Ciril.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 8-tól esti 8-ig.

Kollegiumi Könyvtár nyitva d. e. 10—12-ig.

Csokonai-színház: Este fél 8 órai kezdettel: „Yu-Shi”, operett 3 felvonásban. Bérlet-szűn.

Modern kabaré (Petőfi-tér). Előadás este háromnegyed 9 órakor.

Apolló mozgó) 5, 7, 9 órakor kezdettel
Urania mozgó)

— **Kékek bálja.** A Kékek Klubja folyó hó 18-án, szombaton, igen fényesnek ígérkező előkelő bált rendez az Arany Bika-szálló disztermében. A bál szük rendező bizottsága nagyban serénykedik az est sikerén. A rendezőség még alig, hogy szét küldte a meghívókat, már is számosan jelezték vidékről Debrecenbe érkezésüket, akik valamennyien részt akarnak venni a mulatságon.

— **A regösök.** A Turán Szövetségnek tudomására jutott, hogy illetéktelen egyének felhasználják regös csoportja címét és mint ilyenek, a jóhiszemű közönséget anyagi áldozatokra bírva, odább állanak. Ennek megakadályozása céljából a szövetség a következőket közli: „Regös” csoportunk tagjai, név szerint: Farkas Dezső zeneszerző, Laurisin Lajos operanékes és Thorockay Antal színművész, kiknek megfelelő igazolványuk van. Egyedül nevezettek jogosultak a szövetség címének viselésére, mint regösök. E csoport eddig 500-nál több ingyenes hazafias propaganda dalestélyt tartott és a nemzetépítés nagy művében maradandó nagy munkát végzett. Ennélfogva kéri a szövetség a csoport támogatását továbbra is, egyszersmind hálás köszönetét fejezi ki azoknak a nemes lelkű katonai és polgári hatóságoknak, valamint tanszervezeteknek és magánosoknak, akik szíves támogatásban részesítették eddig is regös csoportunkat nehézz, de áldásos munkájának végzésében.

Kis ház

jókarban, 950 özl telekkel konyhakertnek kiválóan alkalmas fekete agyagföld Nemes-utca 7. szám (Tócsa kert.) eladó. Értekezhetni „Hajdúföld” szerkesztőségében délután 6 órakor.

A legszebb tavaszi újdonságokat
AZ
: APOLLO :
divatáruházban
veheti meg a Vármegyeházzal szemben, Piac- és Miklós-utca sarkán.
Dus választék férfi és női ruhaszövetekben, gronadinok és garatúrák, férfi és női fehérruhák a legszebb kiegészítőkkel, vásznak és zoknik nagy választékban olcsó saabott árak mellett kaphatók.

— **Mit ebédelt a Hortobágyon a jótételi bizottság?** Mint azt a Hajdúföld is megírta, a múlt év december 30-án a jótételi bizottság néhány tagja kintjárt a Hortobágyon. Ez alkalommal a város részükre a hortobágyi csárdában ebédet adott. Az ebéd étrendje magyaros volt, amennyiben a 21 teritékes ebéd étrendje a következőképp volt összeállítva: Csiga leves, Paprikás tejszínes csirke, Káposztás tészta, Rizling bor, Fekete kávé. A 21 teritékes ebéd alatt 56 üveg rizling bor és 80 fekete kávé fogyott el. Az egész ebéd pedig 5030 koronába került. Erről az összeagról a hortobágyi csárdás most egy számlát állított ki és ezt beterveztette a városi tanácshoz beadvány keretében. A városi tanács a számlát ma veszi tárgyalás alá és bizonyára ki is fizeti. Szegények vagyunk, de jól élünk. Az igaz, hogy a régi közmondás is azt tartja, hogy hátra van még a fekete leves. No hát itt a fekete leves.

— **Kis gyermek halála.** Vettük a következő gyászjelentést:

Kétségbeesett szívünk minden fájdalommal tudatjuk, hogy imádott kicsi fiucsánk, **Jenőke** folyó hó 7-én este egyegyed 9 órakor, életének 3 ik évében, két napi súlyos saenedés után elköltözött az élők sorából, íthagyva porig sujtott szeretteit. Drága halottunkat folyó hó 9-én délelőtt 11 órakor fogjuk a róm. kath. temető kápolnájából a ref. egyház szertartása szerinti ima után a Szent Anna-utcai róm. kath. temetőbe örök nyugalomra helyezni. Debrecen, 1922 február 8. Almodj és legyen almodasod csöndes! Az örök világosság fényeskedjék angyali lelkének! Török Tibor, Török Tiborné sz. Kovacs Gizella szülei. Tibike testvére. Id. Kovacs Gyula nagyatya. A Török, Kovács, Mező-családok és a nagyszámú rokonság nevében is. A temetést Gebauer K. és Tsa temetkezési intézete intézi. Kossuth-utca 2. Városháza.

A mélyen sujtott bánatos szülők iránt városszerte nagy részvét nyilvánult meg

— **Alapítvány. Szentkirályi Tivadarné** szül. Klósz Berta urasszony édesanyja: özv. Klósz Györgyné emlékére 1000 koronás alapítványt tett a Testvér Egyesületnél, melyet köszönettel nyugtázt: az Elnökség,

— **Vasbeton koporsó.** Február 2-án nyílt meg Szegeden az építőiparosok anyag és rajzkiállítás, amelynek szenzációja a kiállított vasbeton koporsó. Az építőiparban volt a legnagyobb pangás, itt történt tehát a legmerészebb újítás is, amely két irányban jelentkezik: olcsóbbá teszi a falat, tehát nagyobb mértékbe kevesebb anyagot helyez, másfelől pótolja a fát, mert itt a legóriásabb mérvű a drágaság. Így született meg a vasbeton koporsó, amely erős, szinre olyan, mintha tölgyfa volna, csak nagyon nehéz. Kőből már régebben is faragtak koporsót.

— **Schymmi és jazband Ujfehértón.** Az ujfehértői Nőegylet a Casino nagytérképében szombaton este sikerült táncestélyt rendezett. A táncmulatságon, mint egy olvasó panaszos hang levelében írja, nemcsak Ujfehértó, de a vidék összes zsidái is megjelentek és majdnem reggelig rugták a Schymmit és hogy a muri még teljesebb legyen, jazband is volt. Az ujfehértői Nőegylet schymmi kultuszát a debreceni Mansz szíves figyelmébe ajánljuk. Az illetlen táncok bojkottjának ennek az elzsidósodott szerencsétlen városban is propagandát kellene csinálni.

— **A Nick Carter hatása.** Nyiregyháza veszedelmes betörőbandát tett ártalmatlanná a rendőrség. A banda tagjai 12—14 éves gyerekek s a kirakatokat fosztották ki meglepő ügyességgel. A banda tagjai a Nick Carter regénynek hatása alatt *vampir öltözetben dolgoztak*, fogadalmat kellett tenniük s királyt, illetve banda fővezért választottak maguk közül. Érdekes, hogy egy kalapos üzlet kirakatát is kiakarták fosztani, de arra vártak, hogy az üzlettulajdonos szebb és új kalapokat rakjon ki, mert a kitett kalapok nem feleltek meg az izlésüknek.

— **Dr. Schlöter Ferenc,** ügyvéd irodáját Debrecenben, Rakóczi utca 13. sz. alatt megnyitotta.

Üzletátalakítás miatt Beszerzési áron árusít a „Hajdúsági” férfi és fiu ruhaáruház Piac-u. 67. sz. Frohner-ház. Győződjön meg.

Felolvasás iparunk és kereskedelmünk helyzetéről. Február hó 12-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartja dr Radó Rezső kamarai főtitkár iparunk és kereskedelmünk helyzetéről szóló ismeretterjesztő előadását az Uránia mozgószínházban. Jegyek a pénztárnál 10 és 5 koronáért kaphatók. Terom fütve van.

Felülfizetések a Székely Társaság mártírjában. Vasárnap a Vigszínházban tartott propaganda előadás alkalmával váltott jegyükön felülfizettek: Versényi Tibor 340, Balogh Istvánné 400, Konrád Teréz igazgató 50, Tóth Árpádné 50, Hubert Ottóné 150, Pálóczy Horváth 860, dr Kiss Arthurné Polchy Margit 1000, szentimrei és csatószei Györfly Aladár 1000 koronát. Fogadják a nemes adakozók a Debreceni Székely Társaság hálás köszönetét. Egyben felhívjuk az érdeklődők figyelmét arra nézve, hogy a közelebbi propaganda előadást vasárnap d. e. 11 órakor a máv. gépjárműhelyi étteremben tartjuk, amelyre a városbeliek is szívesen láttatnak.

Nagyarányu vicinális összeütközés. Budapestről jelentik, hogy ma reggel fél 8 órakor a helyiérdekű villamos, amely a reggeli időben tömegesen szállítja Erzsébetfalvára a munkásokat, hat kocsiból álló szerelvénye az erzsébetfalvi jutagár előtt beleszaladt az ott álló vicinálisba. A vicinális motoroskocsijának első része teljesen szétzúzódott és az első kocsiból a bentülők és a perronon állók kiestek. Az összeütközésnek 12 sebesültje van, akik közül többen súlyosan sérültek meg.

Halálozások. A következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalban: Tóth Pál ny. Máv. pályafelügyelő ref. 64 éves, Kecskés József ácsmester ref. 62 éves, Bordány András utcaseprő ref. 62 éves, Geréb József földműves 65 éves ref, Fekete Jánosné Nagy Zsuzsanna ref. 23 éves, özv. Gál Istvánné Szabó Julianna ref. 81 éves, Székely Jenő nyomdatulajdonos izr. 53 éves, Szendrei Károly földműves ref. 65 éves, Kovács Anna r. kath. 77 éves, Szentpéteri Gáborné Németi Eszter 23 éves ref.

Betyárvilág Szeged környékén

Az utóbbi hónapokban a régi betyárvilág romantikája éledt fel a szegedi tanyában. Ugyanazon eszközökkel, ugyanolyan tanyalátogatásokkal dolgozott a modern betyárbanda, mint a múlt században Rózsa Sándor és bandája.

A betyárbanda szervezetsége, fegyverzettsége és a sok esetben tapasztalt nagy lelkisége is Rózsa Sándorra emlékeztetett. A banda tagjai mind szegénylegények, sőt a rendőri nyomozás megállapította, hogy a legtöbbnek az őse szegénylegény volt.

A banda vezére **Katona Péter**, aki két szerb rendőr meggyilkolása után szökött át megszállott területről. Megszervezvén a bandát, hónapokig üzték mesterségüket.

A tanya, vagy ház falát aláásták, így vittek el minden értékes holmit. Az egész tanyasi nép félve emlegette a nevéket. A betyár banda vesztét a bor okozta. Egyik szerencsés aláadás után pihenőhöz láttak a pincében, ahol egy hordó bort fedeztek fel. Katona Péter a csap alá feküdt, úgy itta liter-számra a bort, míg a többiek együttesen meg 30 litert. Természetesen mind lerészegedtek. A házbeliék, akik időközben hazaérkeztek, kocsira hajigálták a banda tagjait, — Katonát megtiszteltetésként külön kocsira — úgy hajtották a csendőrségre, ahol gondos őrizet alá helyezték a betyárokat.

DEBRECENI KALAPGYAR Széll Gergely

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek **Piac-u. 63. sz.**

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Csütörtök: Yu-Shi, bérletszünet.
Péntek: Yu-Shi, bérletszünet.
Szombat: Naplemente, C) bérlet.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Közkívánatra csütörtökön és pénteken a Yu-Shi kerül színpadra bérlet szünetben.

New-york rejtelmel V. befejező része szombaton és vasárnap az *Uranusban*.

Okvetlen nézze meg New-york rejtelmel befejező részét szombaton és vasárnap az *Uranusban*.

Mascagni operája Fritz barátunk filmen a legbájosabb elzászi romantika 5 felvonásban, francia Gaumont film. A párisi Comedie française színészei nagy művészi készséggel játszóak meg a darabot. Ma utoljára az Apollóban.

Dr Bánóczy Dezső—Muzsnay Bella és Tary Mihály személyes fellépésével pénteken mutatja be az Apollo a Budapestben oly nagy sikert aratott Mikor a szőlő érik című enekes és táncos szkeccset. Jegyelővétele.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Meleg
hajtókeztű 50 koronáért
Kulesár Imre és Társa
Egyháztéri üzletében.

Egy
nőstény gerlicét keresek
megvételre. Cim a kiadó-
ban.

Egy
esetleg két perfekt fod-
rásznőt kisegítő felveszek
Cim Egyháztér 5. l. em.

Forgács István
művészi
bádogos-u.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR ÉMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT VÁSÁROL!

A tőzsde Magyar korona: 80.

A mai tőzsde hangulata a mai zürichi magasabb jegyzésnek ellenére, bizakodónak volt nevezhető. A nyitáskor mutatkozó barátságos hangulat majdnem a tőzsdei végéig tartott és a piacon meglehetősen élénk forgalom alakult ki. Később a bécsi korona lanyhulása következtében a hangulat megváltozott és a kulisz a tőzsdeidő második felében ellanyhult. Az értékek kisebb-nagyobb ártémorzsolódásnak voltak kitéve. A bécsi arbitázs nagyobb eladásokat eszközölt, amelyek lanyhították a piacra. A többi piacok közül élénkebb volt a szénpiac, ahol Szászváriban nagyobb forgalmat bonyolítottak le. A vegyespiac kissé élénkebb nyitás után elgyengült, csak Kábel tartotta magát. A fapiac csendes volt. A mai prolongációs nap egyeseket fedezeti vásárlásokra készítetett.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1800, Osztrák hitel 630, Angol-Magyar 710, Leszámitoló bank 770, Magyar-Olasz 300, Jelz hitelbank 305, Hazai bank 650, Salgó 5100, Rimamurányi 1975, Közúti 960, Déli vasút 1420, Államvasút 4000, Keresk. bank 6625, Általános takarékos 990, Pesti hazai 24700, Borsod-miskolci 3325, Concordia 2100, Budapesti gőz. 5400, Gizella 2400, Hungária 2175, Viktória 7000, Beocsini 5825, Kohó 4825, Általános közszén 10200, Urikányi 5625, Adria 6100, Atlantic 2500, Levante 6110, Trust 1810, Gans-Danubius 34700, Ganz villamos 5575, Lipták 520, Magy. ac 1 2575, Schlick 960, Wörner 590, Brassói 3900, Izzó 5150, Spódium 2500, Hazai faterm. 1950, Klotild 3070 Erdő 875, Nasic 16300, Neuschl Licht 605, Orsz. fa 815, Telefon 3680.

Valuták.

A valutapiacra a korona emelkedésének ellenére általában megszilárdult a hangulat. A dollár kissé gyengült. Általában a barátságosabb nyitást, a tőzsdeidő közepe táján kedvezőten hangulatosabbá váltotta fel és csak a zárlat felé erősödött meg az irányzat. A lei szilárd volt 8—10 pontot emelkedett. Erősen tartotta magát a szokol. Az osztrák korona gyenge volt. A lira megjavult. Említésre méltó esemény, hogy a nemes

fémek közül az ezüst korpát erősen keresték.

A devizapiacra Prágában, Bécsben, Berlinben élénk forgalmat bonyolítottak le.

Napoleon 2540—2580, Angol font 2850—2870, Dollár 650—660, Francia frank 5525—5575, Márka 340—350, Lira 3075—3100, Osztrák kor. 800—900 Rubel 5100—5200, Lei 503—518, Szokol 1237 247, Svájci frank 12650—13750, Korona dinár 845—55, Lengyel marka 19—20—

Zürichi zárlat: Berlin 257.50, Holland 191—, Newyork 512, London 2225, Páris 4345, Milánó 2452, Brüsszel 4550, Prága 970, Budapesti 50, Zagrab 165, Bukarest —, Varsó 15, Bécs 17, Osztrák bélyegzett 8.

Utőtőzsde. Az értékpapírpiacon a kulisz kissé megjavult, míg a korlátpiac irányzata a tőzsdezárlathoz képest gyengébb lett. A prolongáció simán ment, csak egyes értékekben kellett kölcsön díjat fizetni.

Államvasút 4000, Rima 1980—979, Salgó 5100—125, Déli vasút 1425—450, Ált. közszén 100,00, Kohó 4800, Urikányi 5600, Szászvári 4150, Lipták 521, Koburg 2060, Lichtig 602.

A nemes fémekből való pénzek piaca: Az ezüst pénzemekben a tegnapi nagy emelkedés egyeseket realizálásra készítetett, ami az árfolyamok jelentékeny lemorzsolódását vonta maga után. Különösen az ezüst korona morzsolódott le, 46-ról 44-ig, 5 koronás 230—22, forint 115—12. — Az aranypénzek piaca nyugodt. Napoleon 2530—550, 20 koronás magyar arany 2550 565.

A valutapiacra sok áru volt és a hangulat nyomott. A forgalom rendkívül csendes. Dollár 653—50, marka 343 45, osztrák ezres 8 és fél, 10 ezres 8, lei 514, szokol 1240.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén rozsban, árpá-

Pipere szappanok valamint Parfümök minden illatban, Fertőtlenítő szerek stb. a legolcsóbban szerezhetők be a Korzó Drogueriában Piacz-utca 42. TELEFON 14-80

ban a hangulat kissé megjavult. Az árak megszilárdultak, a forgalom azonban kis keretek között maradt.

Hivatalos árak: Buza tiszavideki 2300—2335, fehérnagyei 2300—2325, pestmegyei 2300—2335, rozs 1550—570, takarmány árpa 1800—1825, sörrápa 1825—875, köles 1450—1500, zab 1570—600, tengeri 2175—200, repecs 27—28, Korpa 1200—1225.

Előfordult kötések: Buza 1 vagon 2300 2 vagon 2325, rozs 3 vagon 1550, 330 mázsa 1550, árpa 1 vagon 1825, korpa 1 vagon 1225, valamennyi ab állomás.

Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány 171 sertés, érkezett 43, nem adatott el semmi.

Szabad vásári maradvány 2130 sertés, érkezett 92, eladatott 121.

Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 80—90, könnyű 60—76.

Sertéstermékek. Sertésbőr 108—110, zsir 156—60, zsirszalonna 103—136, füstölt paprikás szalonna 140, tepertő 100, hajt 148, füstölt hús 120.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat esztétik leges legdrágábban veszi **Simon György DEBRECEN Kossuth-u. 11.**

Aranyért, Ezüstért budapesti magas árakat fizetek **Kramer Simonffy** utca 17.

Kőváry és Altmann

szücs mesterek, Debrecen, Piac 42. Pannónia szálló udvar.

Mindenféle szűcs munkákat szakszerűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan eszközöl, Vadbőröket veszünk és kikészítünk.

Ingtalan árverés

Néh. Bódogh Zsigmond és neje hagyatékához tartozó következő ingatlanok:

Varga-utca 43. sz. ház.
Pécely-utca 7. sz. ház.
Boldogfalvai kert 5. sz. telek.
" " 7. sz. "
" " 10. sz. "
" " 16. sz. "
" " 22. sz. "

Vámospércsen a községtől 5 km.-nyire levő 38 kat. hold föld épületekkel és 6 kat. hold termő szőlővel nyilvános magánárverésen eladatnak folyó évi február hó 22-én, délután 3 órakor Dr Kőrösi Kálmán és Dr Ménes Lajos ügyvédek irodájában Batthyányi-u. 5. szám alatt. Bővebb felvilágosítás ugyanott.

Lap-elárúsítók

magas jutalék mellett felvételnek a kiadóhivatalban, Jelentkezhetni bármikor.

Rikkancsok

azonnal felvételnek lapunk kiadóhivatalában.